

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 43737
Nom: Fiscalitat del comerç internacional
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 4
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2166 - M. U. en Internacionalització Econòmica: Gestió del Comerç Internacional	Facultat d'Economia	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2166 - M. U. en Internacionalització Econòmica: Gestió del Comerç Internacional	Internacionalització de l'empresa: gestió	OPTATIVA

COORDINACIÓ

IBAÑEZ MARSILLA SANTIAGO

RESUM

L'assignatura "Fiscalitat del Comerç Internacional" té caràcter optatiu i semestral. A través d'aquesta assignatura, l'alumnat adquirirà coneixements relatius a les implicacions tributàries de les transaccions comercials internacionals, fonamentalment pel que fa a la tributació indirecta (impostos aranzelaris i IVA). També s'introduiran les claus bàsiques rellevants per a aquestes operacions en matèria de tributació directa (Convenis de Doble Imposició, Impost sobre Societats i Impost sobre la Renda de No Residents, fonamentalment).

En l'anàlisi es posarà especial èmfasi en un enfocament internacional, per la qual cosa s'examinaran les normes de l'Organització Mundial del Comerç, les de la Unió Europea i els Models de Conveni de l'OCDE, entre les més destacades. D'aquesta manera, els coneixements adquirits seran rellevants per al desenvolupament professional en qualsevol jurisdicció, no sols a Espanya.

Aquest mòdul busca aproximar l'alumnat al règim jurídic tributari de l'activitat internacional de les empreses, tractant de familiaritzar-lo amb el marc legislatiu (internacional, de la Unió Europea i espanyol) i la seua pràctica; aprofundint, de manera particular, en les conseqüències tributàries de les operacions de comerç internacional, tant pel que respecta a la tributació indirecta com a la directa. D'aquesta forma, es pretén capacitar l'alumnat en les destreses bàsiques d'aquest sector de l'ordenament legal, amb la

finalitat d'identificar, plantejar i abordar, de manera satisfactòria, els problemes tributaris essencials que es presenten en la realitat diària de les operacions de comerç internacional, així com conèixer els esquemes bàsics que permeten traçar un plantejament estratègic de l'activitat de l'empresa.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Aprehender conocimientos esenciales en ámbitos específicos (derecho, logística, tributación) necesarios para una comprensión global del proceso de internacionalización económica.

Articular de forma sòlida arguments crítics amb les posicions defenses pels companys d'activitat o els possibles socis en els negocis, al mateix temps que desenvolupar l'autocrítica respecte als propis posicionaments.

Conèixer l'entorn institucional, particularment el de la Unió Europea, en el qual es desenvolupa el procés d'internacionalització en l'actual economia globalitzada.

Conèixer les pràctiques i els costums dels sectors econòmics en l'aspecte internacional, així com les peculiaritats inherents a les diferents àrees econòmiques.

Desenvolupar la capacitat de treballar en equip, responent a situacions problemàtiques de manera col·lectiva

Desenvolupar la capacitat de treballar en equip, responent a situacions problemàtiques de manera col·lectiva.

Desenvolupar les capacitats d'anàlisi i de síntesi necessàries per abordar problemes complexos.

Desenvolupar un coneixement suficient i una utilització efectiva de les fonts estadístiques i documentals necessàries per sustentar les propostes efectuades.

Obtenir una visió àmplia de les relacions comercials internacionals, enfocant la problemàtica de l'empresa o la institució des d'una perspectiva global.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autòdrida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts, dins contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb el comerç internacional i la integració econòmica

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Lliçó 1.- Impostos aranzelaris

L'objectiu d'aquesta lliçó consisteix a analitzar el règim aranzelari de la Unió Europea, que grava la introducció de mercaderies en el territori duaner de la Unió (importació) o l'eixida de mercaderies del mateix (exportació). S'examinaran els elements estructurals dels impostos aranzelaris (fet imposable, exempcions, subjectes, base imposable, origen, classificació, tarifes), els règims duaners i els procediments de gestió duanera.

1. Conceptes bàsics. Sistema de fonts: OMC, OMA, UE, ordenament nacional. Competències.
2. Els elements estructurals dels impostos aranzelaris. Fet imposable, exempcions, subjectes, base imposable, origen, classificació, tarifes.
3. Els règims duaners.
4. Procediments de gestió duanera.
5. Altres impostos aranzelaris:
 - a) Imposició sobre productes agrícoles.
 - b) Drets antidúmping.
 - c) Drets compensatoris.

2. Lliçó 2.- Aspectes internacionals de l'Impost sobre el Valor Afegit

L'objectiu d'aquesta lliçó consisteix a analitzar els efectes de la imposició indirecta sobre les operacions de comerç internacional, tant de béns com de serveis, amb especial atenció a la normativa de la Unió Europea, estudiant el règim de les importacions, exportacions, operacions intracomunitàries i dels serveis transnacionals.

1. L'Impost sobre el Valor Afegit: mecànica aplicativa.

2. Fet imposable. En especial, operacions intracomunitàries i importacions.
3. Operacions subjectes a Espanya. Lloc de realització. Exempcions. Particularitats de les vendes a distància i de les operacions triangulars.
4. Subjectes.
5. Meritació. Repercussió.
6. Base imposable. Tipus de gravamen.
7. Deducció.
8. Liquidació i gestió de l'IVA.

3. Lliçó 3.- Tributació internacional directa (imposició sobre la renda)

L'objectiu d'aquesta lliçó consisteix a analitzar les implicacions en la fiscalitat directa (imposició sobre la renda) de les operacions de comerç internacional i, en general, dels aspectes de fiscalitat internacional directa de les activitats econòmiques. Partint de la presentació de la problemàtica que planteja la imposició de la renda a escala internacional, s'analitzarà el règim resultant de la superposició dels diferents plans de la seua estructura internacional (OCDE, Unió Europea, altres models de conveni), i s'abordaran els elements fonamentals que cal tindre en compte en la configuració de l'estratègia de l'empresa, com ara els relatius a la doble imposició i les mesures per a la seua correcció, o la rellevància dels Convenis de Doble Imposició i les seues múltiples implicacions. Com a model de sistema nacional de tributació de les rendes transnacionals s'utilitzarà el sistema espanyol (Impost sobre la Renda dels No Residents i Impost sobre Societats).

1. Criteri de territorialitat i criteri de residència. La doble imposició internacional. Conceptes bàsics.
2. La correcció de la doble imposició internacional. Plànol internacional, de la Unió Europea i nacional. Normes bilaterals per a un problema global: implicacions i conseqüències.
3. El Model de Conveni de l'OCDE. Anotacions sobre altres models de conveni.
4. Normes de la UE en matèria de fiscalitat directa. La incidència de les llibertats fonamentals sobre la fiscalitat directa.
5. Espanya. Impost sobre la Renda dels No Residents (IRNR).
6. Espanya. Impost sobre Societats (IS). Aspectes rellevants per a les operacions transnacionals.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	5,00
Teoria	27,00
Seminari	5,00
Altres activitats	3,00
Total hores	40,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	0,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent que s'emprarà en les classes teòriques serà bàsicament la lliçó magistral participativa. En aquest sentit, el professor explicarà els diferents temes i punts que conformen el programa, però alhora motivarà la participació activa a classe, tractant d'intercalar l'ús de la seua paraula amb intervals de diàleg professor-alumne. Aquesta participació activa es basarà, en moltes ocasions, en el comentari de temes d'actualitat i esdeveniments relacionats amb la realitat internacional que afecten directa o indirectament les decisions de comerç exterior de l'empresa.

En cadascun dels temes, els recursos docents es conceben estructurats de la següent manera:

¿ Bibliografia bàsica, en la qual s'indiquen una sèrie de manuals que permeten cobrir adequadament el tema en qüestió quant als punts a tractar i el nivell de profunditat. L'ús d'aquesta bibliografia permetrà a l'alumnat preparar el contingut bàsic de la matèria pel seu compte, la qual cosa evitarà la necessitat que estiga prenent apunts constantment al llarg del desenvolupament de la lliçó magistral i es potenciarà, de manera indirecta, la seua participació.

¿ Bibliografia complementària o de referència. Ací es recullen tant articles que tracten algun aspecte puntual del tema com manuals, bé que aborden el tema objecte d'estudi amb més profunditat o bé que simplement se centren en alguna qüestió específica. En qualsevol cas, oferiran a l'alumne que ho desitge una visió clara i, en alguns casos, molt específica i àmplia dels punts que configuren cada lliçó. El que es pretén amb ells és reforçar els coneixements adquirits a classe i que, al mateix temps, els servisquen de font d'ampliació d'aquells temes que siguen del seu interès.

¿ Lectures. Articles que tracten monogràficament algun dels aspectes inclosos en la lliçó. La seua lectura permetrà a l'alumne tindre una visió molt més àmplia i rica dels continguts de la matèria exposats a classe o abordats en la bibliografia bàsica. En aquest sentit, tenen per objectiu completar la informació dels textos de la bibliografia bàsica, ampliant alguns aspectes puntuals i oferint, al mateix temps, una visió actualitzada dels assumptes en la mesura que així ho requerisquen.

¿ Adreces de pàgines web, que pretenen apropar l'alumnat a institucions, associacions o revistes per a obtenir informació i contacte actual i real sobre qüestions directament relacionades amb la matèria objecte d'estudi.

Pel que fa a la part pràctica, la participació activa de l'estudiant serà la clau fonamental en el desenvolupament de la sessió. A aquest fi, l'alumnat haurà de preparar tots els supòsits pràctics que se li faciliten i presentar en classe la resolució dels supòsits que li siguen assignats. Els supòsits (casos) posaran de manifest la capacitat d'anàlisi i de presa de decisions de l'alumne sobre situacions reals que

puga plantejar la matèria estudiada. Per tant, l'adquisició dels coneixements teòrics és un prerequisit per al desenvolupament adequat de la pràctica.

AVALUACIÓ

L'avaluació dels coneixements adquirits, així com el control de l'aprenentatge, es realitzarà mitjançant un examen teòric-pràctic (preguntes teòriques que requereixen oferir una resolució a situacions hipotètiques). D'aquesta manera, l'alumne serà avaluat tant dels seus coneixements teòrics com de les seues habilitats pràctiques. El curs es dissenya combinant les imprescindibles ensenyances teòriques i l'anàlisi de casos pràctics. Al marge de l'examen com a eina fonamental d'avaluació, el professor podrà matisar la nota final mitjançant la consideració de la participació a classe, la resolució de casos i la realització de tasques durant el curs.

L'examen plantejarà casos anàlegs als resolts a classe, de manera que l'esforç de preparar els supòsits i d'atendre a la seua correcta resolució col·locarà l'alumne en condicions òptimes per a afrontar l'examen.

BIBLIOGRAFIA

- MARTIN QUERALT, J.; y otros: Manual de Derecho Tributario. Parte Especial, Aranzadi, última edición.
- IBÁÑEZ MARSILLA, S.: GPS Aduanas, Tirant Lo Blanch, 2022.
- MATESANZ, FERNANDO: El IVA y el comercio exterior. La compraventa internacional de mercancías, Atelier, Barcelona, 2ª Edición, 2019.
- FALCÓN Y TELLA, R. y PULIDO GUERRA, E.: Derecho fiscal internacional, Marcial Pons, 3ª ed., 2018.

Bibliografia complementària:

- VARIOS: Memento Aduanas, 2021, Francis Lefebvre.
- VARIOS: El Código Aduanero de la Unión, Aranzadi-Thomson Reuters, 2017.
- LYONS, TIMOTHY: EU Customs law, Oxford University Press, 2018.
- BAS SORIA, J.: El IVA en las operaciones internacionales: mercancías y servicios, CEF, 3ª Edición, 2021.
- MORENO GONZÁLEZ, S. y otros: Introducción a la fiscalidad internacional, Atelier, 2020.
- CORDON EZQUERRO, T.: Manual de Fiscalidad Internacional, Instituto de Estudios Fiscales, Madrid, 4ª ed., 2016.
- MARTIN QUERALT, J.; LOZANO SERRANO, C.; CASADO OLLERO, G.; TEJERIZO LOPEZ, J.M.: Curso de Derecho Financiero y Tributario, Tecnos, última edición, Madrid.